

- Orta ve Üst Kademe: İki dilli derleme (yemek tarifleri, el işleri tarifleri, fıkralar, bulmacalar, vs.). Defter veya klasörde toplanması, icabında çoğaltılıp süslenmesi.
- Orta ve Üst Kademe: kitap kapağı ve kapak metninin tasarlanması (iki dilli olarak veya paralel olarak ana dilde ve eğitim dilinde); Bakınız: <http://www.sikjm.ch/literale-foerderung/abgeschlossene-projekte/mein-buchumschlag/> ve <http://www.sikjm.ch/medias/sikjm/literale-foerderung/projekte/mein-buchumschlag-didaktische-anregungen.pdf>
- Orta ve Üst Kademe: İki veya çok dilli bir fotoromanın, öğrencilerin çekmiş olduğu fotoğraflar ve yazmış oldukları konuşma baloncukları kullanılarak hazırlanması. Fotoromanın bilgisayar ortamında hazırlanması uygun olur. “Ana Dilde Yazılı Anlatım Becerisinin Geliştirilmesi” başlıklı kitabın 22.3 sayılı bölümüne bakınız.
- Orta ve Üst Kademe: İki dilli öğrenci gazetesi (duvar gazetesi, A4 boyutunda ciltsiz gazete, elektronik gazete).

3.3 Dilsel-Biyografik Konular

Hedef

İki farklı dil içerisinde ve arasında geçirilen yetişme süreciyle yüzleşme sayesinde öğrencilerin düşünme becerisi ile kendi hayat hikâyeleri ve kişisel yeterliliklerine ilişkin bilgilerini geliştirmesi. Çalışmada doğrudan kişisel deneyim ve hatıraların kullanılması konuyu daha cazip hale getirir.

2.–9. Sınıflar

30–45 dk.

Materyal:
Çalışma şekline göre değişebilir
(Afiş için A2 boyutunda kâğıt).

Ek bilgiler:

- Genelde gerek birinci dil gerekse göç ülkesi dilinin hem lehçeleri hem de standart biçimi mevcuttur. Elbette ki bütün türlerin konu edinilmesi ön-görülmektedir. (Çoğu ana dil dersi öğrencisi en çok birinci dilin standart biçimiyle sıkıntı yaşamaktadır).
- Konu çerçevesinde öğrencilerin yaşına uygun çeşitli sorulara cevap araması mümkündür. Çeşitli kademe gruplarının paralel olarak farklı soruların cevaplandırılması üzerinde çalışması ve akabinde birbirlerine sonuçlarını takdim etmeleri mümkündür.
- Normal şartlarda proje iki haftaya yayılır (ilk hafta konuya giriş, ikinci hafta uygulama). “Dil Silüetleri” bu çerçevede güzel bir giriş imkânı sağlamaktadır, 3.1’e bakınız.

Süreç:

- Öğretmen proje hakkında bilgi verir, işlenecek soruları ayrıntılı biçimde izah eder (yaş grubu başına bir soru olabilir, yukarıdaki kısma bakınız) ve çalışmaya yönelik açık ve net görevlendirmelerde bulunur (örn. talep edilen bilgilerin bir sonraki haftaya kadar temin edilmesi ve konuya ilişkin notların derse getirilmesi). Kullanılabilecek soruların yer aldığı bir liste aşağıda bulunmaktadır.
- Verilen görevlerde elde edilen sonuçlar ertesi hafta derlenir, icabında bir afişe yazılır ve sınıfta sergilenir. Bir sonraki aşamada isteğe göre yazılı bir metin hazırlanabilir veya öğrencilerin, projede edindikleri izlenimleri görüştükları bir tartışma etkinliği düzenlenebilir.

- Olası sorular:
  - Bütün kademeler: Birinci ve ikinci dilde kullandığım ilk kelime ve cümleler (evde sorulmalı!); Birinci ve ikinci dilde tecrübe edilen komik hatalı kullanımlar (yanlış anlaşılabilir ve kullanılan kelime ve/veya cümleler); birinci ve ikinci dilin öğrenim sürecinde önemli kişiler.
  - Orta ve Üst Kademe: İkinci dili öğrenirken özellikle hangi hususlarda sıkıntı yaşadım? Neler öğrenmişim, hangi stratejilerim vardı/var? Hala zorlandığım hususlar nedir ve bu sorunu nasıl çözerim? Farklı uygulama olanağı: Komik yanlış anlaşılmalardan skeç olarak canlandırılması.
  - Orta ve Üst Kademe: Birinci dilde başarılı olduğum ve zorluk yaşadığım hususlar nelerdir?
  - Orta ve Üst Kademe: Birinci ve ikinci dilde lehçe ve standart dil: Nereelerde hangi biçimi kullanıyorum; biçimlere ilişkin olarak nasıl duygusal bağlara sahibim; standart dilin öğrenilmesini gerekli kılan hususlar nelerdir (özellikle de birinci dilde ne işe yarar)?
  - Orta ve Üst Kademe: İki farklı dilin içerisinde ve arasında yetişmek: Tek dilli yetişen çocuklara kıyasla sahip olunan avantajlar/yaşanan sorunlar nelerdir? – Kendi çocuklarımı da aynı şekilde iki dilli yetiştirecek miyim, neden (neden değil)?
  - Orta ve Üst Kademe: Farklı bir dilin konuşulduğu ülkeye göç eden ebeveyn veya büyük ebeveynlerin yaşadıkları tecrübeler: Neler yaşadılar, ne tür zorluklar yaşadılar, nasıl tepki verdiler? Bu çerçevede röportaj soruları hazırlanabilir ve röportajın bazı bölümlerine ilişkin ses kaydı alınabilir.
  - Üst Kademe: Diller çoğu zaman birbirinden farklı itibara sahip olurlar. Birinci dilimiz nasıl bir itibara sahiptir; bu hususta nasıl deneyimler edindim?

3.4 Elektronik Medya Araçlarının Farklı Dillerde Kullanımı

Hedef

Medya araçlarının ve özellikle de elektronik medya araçlarının kullanım yeterliliği, modern dünyanın kilit yeterlilikleri arasında bulunmaktadır. Çok dilli bir ortamda bu yeterlilik elbette ki birden fazla dile ilgili olarak oluşturulup geliştirilmelidir. Ana dil dersinin bu çerçevede fırsatlardan yararlanması öngörülmekte ve gerekmektedir.

5.–9. Sınıflar

10–90 dk.

Materyal:
İnternet erişimine açık bilgisayar (okulda veya evde), cep telefonu/akıllı telefon.

Ek bilgiler:

- Okulda çok dilli olarak kullanılmaları mümkün olan elektronik medya araçları arasında bilhassa şunlar bulunmaktadır: Bilgisayar (metin işleme ve biçimlendirme; bilgi temini amaçlı internet kullanımı; e-posta; sosyal ağlar (Facebook, Chatrooms vs.) ile yazılı ve sözlü iletişim ve bilgi temini amaçlı Skype), SMS için cep telefonu, bilgisayar türü işlevler için akıllı telefon.
- Ana dil dersinde ön planda olan husus, elektronik medya araçlarının ana dilde kullanılmasıdır; bunun yanında bu medya araçları elbette ki başka projeler çerçevesinde de kullanılabilir (örneğin bu bölümde yer alan 3.3–3.6 numaralı öneriler için).